

РІЧНИЙ ЗВІТ 2020

РІЧНИЙ ЗВІТ 2020

Зміст

Про нас	4
Наша команда	6
Локації проєктів	8
Проєкт лісосмуги МФВ	10
Програма малих грантів ПРООН	11
Форум	14
DOBRE	16
Ковбойки	18
Фінансові показники 2020	22

Про нас

Західноукраїнський ресурсний центр було створено з метою підтримки демократичних процесів та розвитку громад в 1995 році. За час свого існування ЗУРЦ досяг значних успіхів в розвитку громадянського суспільства на місцевому, регіональному та національному рівні. Сьогодні ЗУРЦ працює над підвищенням інституційної спроможності ОГС в місцевих громадах, які набувають спроможності до повноцінної реалізації проєктів; допомагає в регрантингу для ініціативних груп та ОГС заради покращення стану довкілля, економічних можливостей, відкритої взаємодії з владою, інструментів участі громадян в житті громад; створення та розвиток інвестиційних можливостей місцевих територій, тощо.

ЗУРЦ був однією з перших організацій, яка запропонувала допомогу громадянському суспільству відразу після кризи на Донбасі. Проєкт Громадський пояс Донбасу надав потужний поштовх до розвитку громадських ініціатив та становлення організацій громадянського суспільства в регіоні, постраждалому від кризи. Також ЗУРЦ допомагав у становленні стандартів роботи місцевої влади на цих територіях та підтримував екологічні проєкти місцевих організацій.

ЗУРЦ запровадив технологію регрантингу для місцевих громад на конкурсній основі, вважаючи фінансову підтримку як інвестицію в розвиток малих громад та активізацію місцевого громадянського життя.

ЗУРЦ активно працює над розвитком місцевого врядування та допомагає становленню самодостатності місцевих громад та підтримує реформу децентралізації загалом.

Керівництво ФРГО «ЗУРЦ» знаходиться у м. Львів, сфера діяльності поширюється на всю територію України. ФРГО «ЗУРЦ» широко співпрацює зі спеціалістами з місцевого економічного розвитку, експертами та консультантами, викладачами та журналістами. Ми намагаємося найкращим чином об'єднати зусилля цих висококласних спеціалістів у виконанні наших цілей та програмних завдань.

ЗУРЦ співпрацює з рядом міжнародних програм розвитку НДО в Україні, виконуючи проекти, приймаючи участь у програмах та виконуючи окремі програмні завдання. Організація має ряд міжнародних партнерів у Німеччині, Польщі, Канаді, Швеції та в інших країнах.

Нашим найголовнішим здобутком ми вважаємо те, що на місцевому рівні у регіоні за нашої, і не лише нашої підтримки почали нарешті відроджуватися традиції української громади, здоровий колективізм, ініціативність та підприємництво. Міцна громада, на нашу думку, означає міцну демократію, передбачувану політику та стабільний соціально-економічний розвиток в Україні.

Місія, бачення

ЗУРЦ існує для розвитку громадянського суспільства через підтримку ініціатив громад.

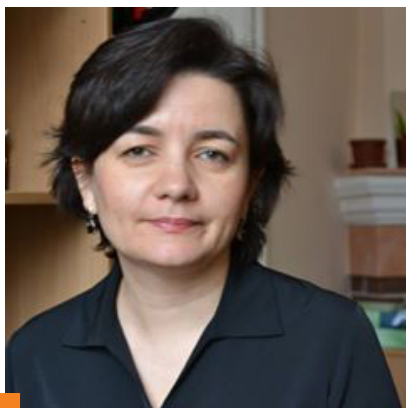
Місія ЗУРЦу базується на баченні майбутнього покращення якості життя громадян завдяки їх участі в громадянському суспільстві. Це формуватиме в людях свідоме та самодостатнє громадянство, здатність до самостійного подолання своїх проблем та вміння самоорганізовуватись та створювати громадські зв'язки, побудовані на довірі та синергії зусиль.

Цінності нашої організації:

- Свідомі, активні та освічені громадяни
- Самодостатність та вміння самостійно підтримувати спроможність
- Довіра та соціальний капітал
- Співпраця та мережування

Унікальність ЗУРЦу. Конкурентними перевагами ЗУРЦу є колекція унікального досвіду роботи на різних рівнях та в різних умовах, експертний потенціал та вміння «творити мережі». Така унікальність дозволяє розглянути можливість розширення ринку впливу ЗУРЦу на національному рівні.

Наша команда

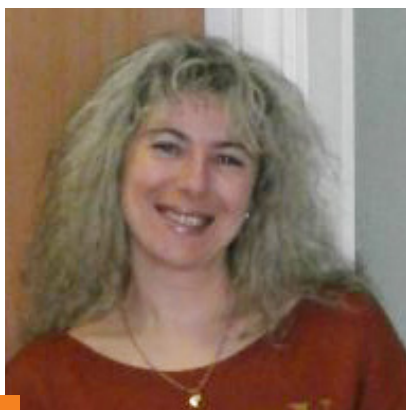
Оксана Заяць

Виконавчий директор

Зоряна Стоцько

Експерт з розвитку
громади

Наталя Миколайчук

Івент менеджер

Левко Довган

Експерт з розвитку
громади

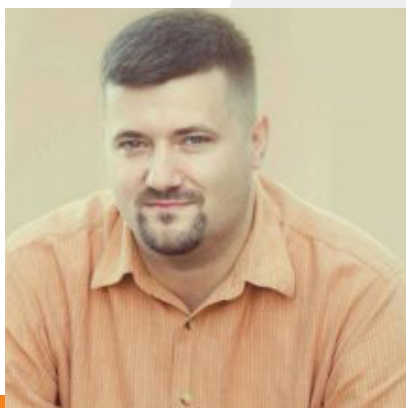
Ірина Клим

Експерт з управління
фінансами

Уляна Волошанівська

Експерт з впровадження
інструментів громадської
участі

Дмитро Якимець

Експерт з розвитку
громади

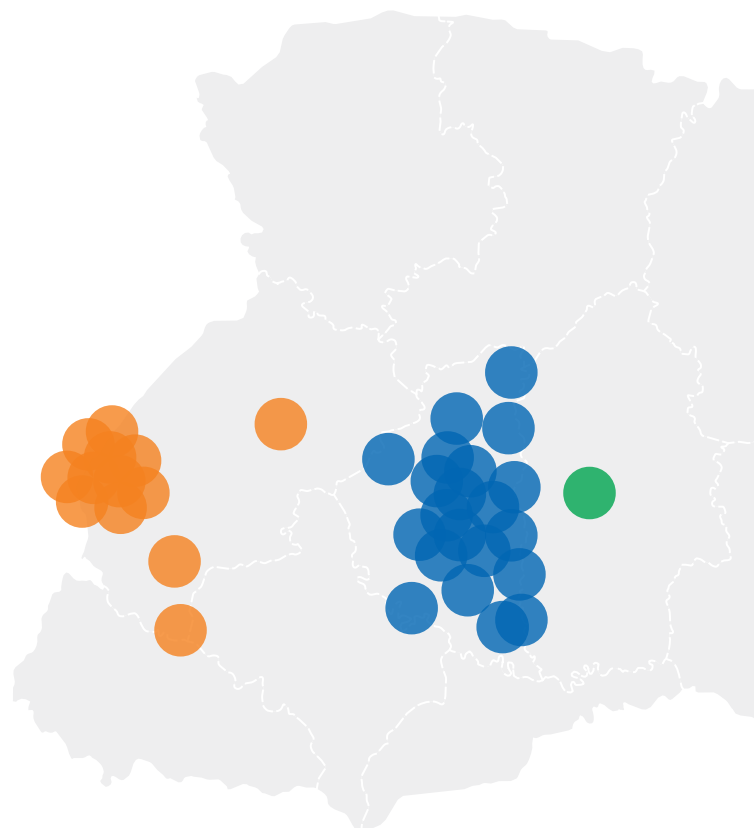

Олег Сабадаш

Експерт з юридичних
питань

Локації проєктів

- DOBRE
- Програма малих грантів ПРООН
- Ковбойки
- Проєкт лісосмуги МФВ

Тернопільська область

Тернопіль
Зборів
Скалат
Микулинці
Шумськ
Вишнівець
Іванівка
Великі Гаї
Байківці
Гусятин
Теребовля
Золотий потік
Заводське
Ланівці
Підволочиськ
Золотники
Скала-подільська
Борщів
Хоростків
Гаї Гречинські
Ласківці
Колиндяни

Львівська область

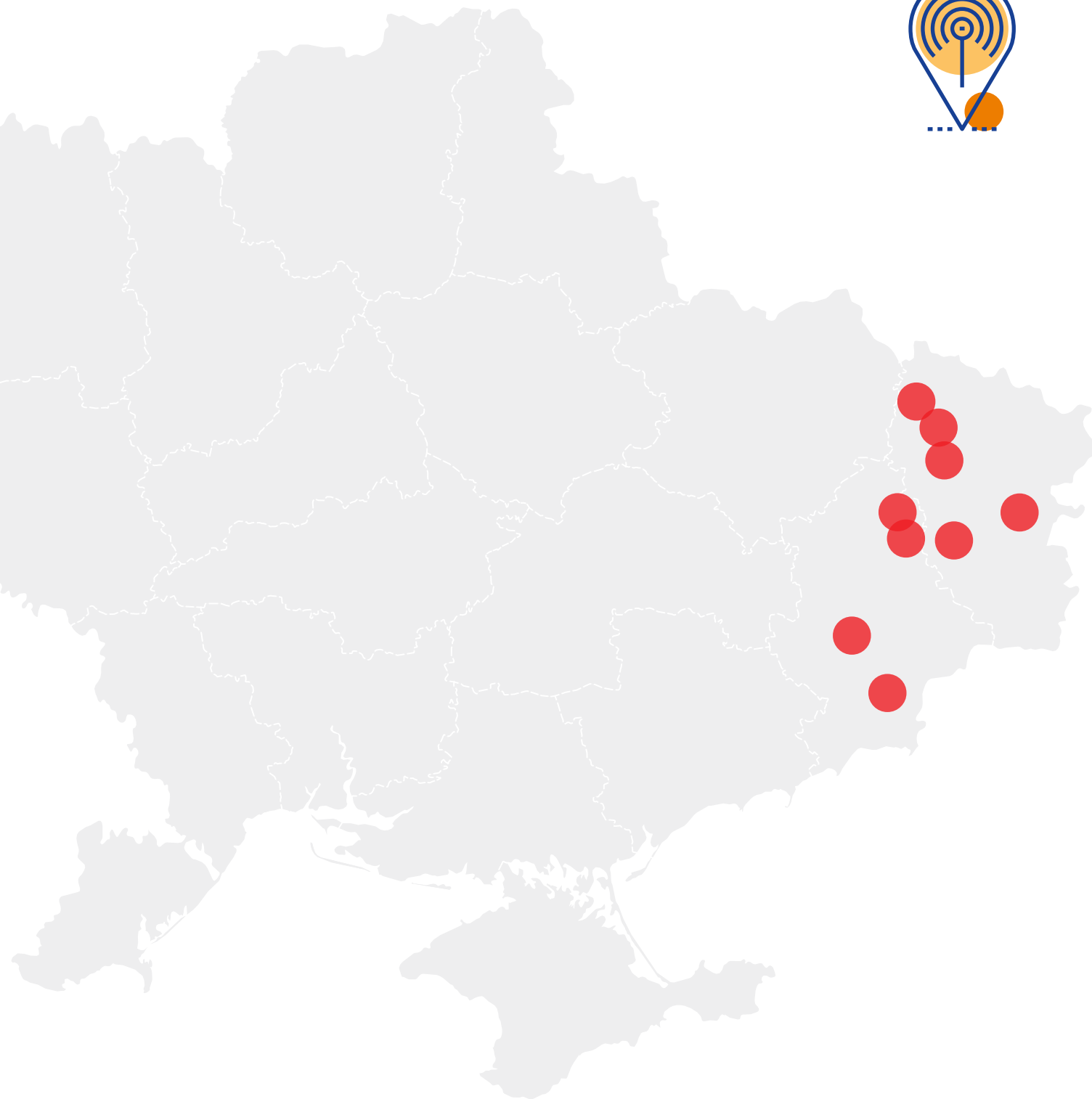
Львів
Нове місто
Саночани
Грушатичі
Чижки
Конів
Боневичі
Грабівниця
Нижня Вовча
Нижанковичі
Дешичі
Славське
Урич
Рудки

Донецька область

Волноваха
Соледар
Сіверськ
Бердянське Мангушського району

Луганська область

Троїцьке
Арапівка Троїцького району
Привілля
Новочервоне Троїцького району
Нижньотеппе Станично-Луганський район

Проект лісосмуги МФВ

До річного звіту про проєкт «Збереження лісових захисних насаджень Тернопільської міської територіальної громади»

У жовтні 2020 року ми розпочали проєкт «Збереження лісових захисних насаджень Тернопільської міської територіальної громади» за підтримки Європейського Союзу та Міжнародного Фонду «Відродження» в межах грантового компоненту проєкту EU4USociety.

На жаль, лісові смуги в Україні ставали місцем для звалищ сміття та розсадниками бур'янів. Через відсутність власника лісосмуги (а таких 70%) масово вирубується місцевим населенням для власних потреб, страждають від пожеж під час паління стерні, випалювання сухої рослинності на сінокошах, пасовищах у весняний та осінній періоди, які спричиняють низові пожежі.

Відсутність лісівничого догляду за захисними насадженнями призводить до того, що лісові смуги втрачають агролісомеліоративні функції і, як результат, знижується врожайність сільськогосподарських культур, підвищується водна та вітрова ерозія ґрунтів польових угідь.

Наш проєкт спрямований на створення умов для збереження лісових захисних насаджень Тернопільської міської територіальної громади шляхом їхньої інвентаризації та розробки рекомендацій щодо їх відновлення. За цей період уже є перші досягнення. Зокрема проведено моніторинг лісозахисних смуг у два етапи: на першому етапі виявлено потенційні ділянки захисних лісосмуг на основі відкритих геопросторових даних, а на другому етапі здійснено польові виїзди для обстеження лісосмуг. На основі отриманих даних ми створили карту лісових насаджень Тернопільської територіальної громади, яка включає не лише існуючі лісосмуги, а й частково зруйновані лісосмуги та самозасіяні ділянки. Ми почали розробляти рекомендації щодо впорядкування та відновлення захисних лісових насаджень для Тернопільської територіальної громади.

Програма малих грантів ПРООН

ЗУРЦ здійснював адміністрування Програми малих грантів для підтримки впровадження механізму партисипативного бюджетування у 8 громадах Донецької та Луганської області (територія підконтрольна уряду України) за підтримки Програми ООН з відновлення та розбудови миру. В рамках програми було реалізовано 16 проєктів громадського бюджету, з них 9 проєктів у Донецькій області та 7 проєктів у Луганській області на території, підконтрольній уряду України. Усі проєкти мали інфраструктурний характер, що є характерним для громадського бюджету, адже громадяни - автори проєктів подають на конкурси громадського бюджету ідеї щодо покращення умов життя у своїй громаді.

Забезпечення соціальної згуртованості через створення громадських просторів

Переважна кількість проєктів зі створення громадських просторів пов'язана з відсутністю у громадах сучасних належно облаштованих місць для проведення дозвілля, зустрічей, відпочинку. Основною цільовою аудиторією більшої частини цих проєктів (спортивно-ігровий майданчик у Сіверську, дитячий майданчик у м. Волноваха, культурно ігровий майданчик та сцена-фотозона у Соледарській територіальній громаді) є діти та молодь. Проєкти ж по облаштуванню рекреаційної зони біля будівель соціальних служб у м. Волноваха та облаштуванню громадського простору у частині парку у с. Нижня Дуванка спрямовані на створення належних умов для людей середнього та похилого віку, у тому числі людей з інвалідністю та ВПО.

Покращення умов для здобуття якісної освіти у школах

Ці проєкти реалізовувались у місцевих школах та були спрямовані на покращення ефективності навчального процесу завдяки використанню сучасного обладнання (у школах Троїцької громади) та меблів для початкових класів (у школі Привільської громади). Тож головним результатом цих проєктів є покращення якості навчання завдяки сучасній формі подачі навчального матеріалу та підвищення активності учнів у проведенні цікавих позашкільних заходів.

Створення безпечної та інклюзивної інфраструктури у громаді

Проєкти, які були реалізовані у м.Волноваха, передбачали створення належних безпечних умов для переходу дороги пішоходами на ділянках дороги з інтенсивним рухом, особливо у нічний час. В результаті реалізації цих проєктів пішохідні переходи було обладнано освітленням та попереджувальними знаками, облаштовано комфортні з'їзди. Завдяки цьому зменшилась можливість виникнення аварійної ситуації за участю пішоходів на цих ділянках дороги, адже водії здалеку можуть бачити перехід та бути більш пильними, а пішоходи тепер почуваються значно безпечніше, перетинаючи освітлений перехід.

А у Привільській громаді облаштували тротуарну доріжку біля ФАП та зробили пандус, завдяки чому місцеві жителі, а особливо люди похилого віку та люди з інвалідністю тепер можуть безпечно дістатись до місцевого ФАП.

Створення умов для культурного розвитку та відпочинку

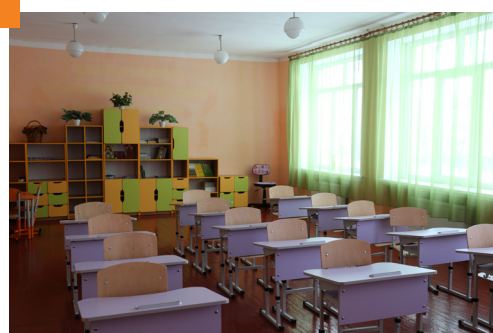
Придбане в рамках проєктів обладнання для мобільних кінотеатрів під відкритим небом у м.Волноваха та с.Бердянське дозволяє організовувати кінопокази в різних куточках громади у теплу пору року. А облаштування WI-FI-зони у сільському клубі віддаленого с. Арапівка Троїцької громади, де погане мобільне покриття, та придбання інвентарю для проведення культурних заходів перетворило сільський клуб на сучасне місце для відпочинку, спілкування та зустрічей.

Як результат і кінопокази і заходи організовані у клубі сприяють соціальній згуртованості, об'єднанню людей, дають можливість у себе в громаді цікаво та з користю провести час цілими родинами (усіма поколіннями), підтримувати дружні стосунки, неформально спілкуватись.

У с. Бердянське планують перед показом фільмів демонструвати мотивуючі відеоролики, в яких будуть порушуватись теми гендерної рівності, булінгу, толерантності, захисту прав людини, а також розглядатимуться екологічні проблеми, питання здорового способу життя та інше.

Забезпечення умов для здорового життя

Завдяки проєкту «Безпечне харчування дітям» у ДНЗ с. Нижнє Тепле з'явився сучасний харчоблок, що відповідає стандартам НАССР і діти отримали належні умови для здоров'я. Всі ремонтні роботи були проведені власними силами працівників ДНЗ, а за кошти проєкту були закуплені нові меблі та посуд з відповідною сертифікацією.

Форум

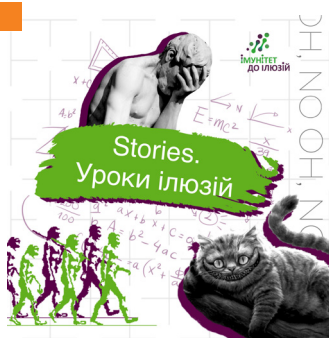

Цьогоріч ми стали регіональним партнером Форуму розвитку громадянського суспільства 2020 «Імунітет до ілюзій» у Львівській області (головний партнер-виконавець ICAP Єднання). На своєму «офлайн-майданчику» ми обговорили цікаві теми у новому форматі:

Наживо про живе «Політичне та громадянське сектанство. Як діяти громадським організаціям в умовах політичної та громадської поляризації суспільства?», де спікерами та спікерками були провідні громадські активісти та активістки у різних сферах суспільного життя: освіта, політика, екологія, антикорупційна діяльність, гендерний підхід.

Сектанство має негативний характер, оскільки передбачає захоплення якоюсь ідеєю, без включення критичного мислення. Громадські організації мають, в тому числі, допомагати людям засвоювати навички критичного мислення для протистояння фейковій інформації. Громадським організаціям потрібно формувати меседжі «на перетині» важливих суспільних тем, наприклад «стале споживання і відповідальне батьківство» для розширення аудиторій і соціальної інтеграції.

Stories «Уроки ілюзій». Історії місцевих гуру громадської роботи про «набиті гулі!» - історії обломів, журбинок і фрустрацій, які в свою чергу допомогли їм стати розумнішими та сильнішими! Спікерами стали представники місцевих громадських організацій з різних куточків Львівщини.

Ми часто чуємо історії успіху тих чи інших проєктів. Але при цьому упускаємо, що не все виходить одразу та опускаємо руки. А ще часто говоримо, що великі проєкти можна втілювати лише у великих містах. Тому важливо говорити про те, що і у найуспішніших людей та найвідоміших проєктах були невдачі та прорахунки, ілюзії, які розбивались. Але попри це, потрібно рухатись вперед і вірити в ідею проєкту. І тоді проєкт обов'язково втілиться у життя.

Наш регіональний майданчик зібрав чималу аудиторію - понад 300 онлайн-зарєєстрованих учасників від Львівської області), а публікації - 50 000 переглядів.

А ще у фіналі наш експерт Дмитро Якимець отримав нагороду «Найкращий тренер року 2020 року»!!!

DOBRE

Голос громади у місцевому самоврядуванні (за підтримки програми DOBRE)

У 2020 році ми завершили реалізацію 4-річного проєкту «Голос громади у місцевому самоврядуванні» за підтримки програми Децентралізація приносить кращі результати та ефективність (DOBRE), де ми були партнерами у Тернопільській області.

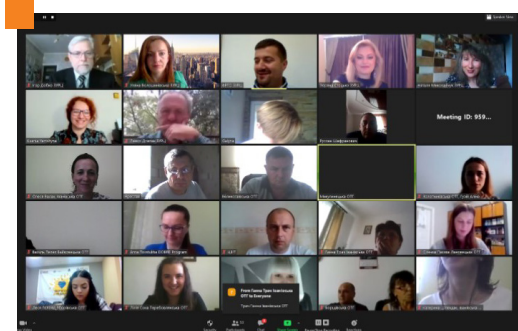
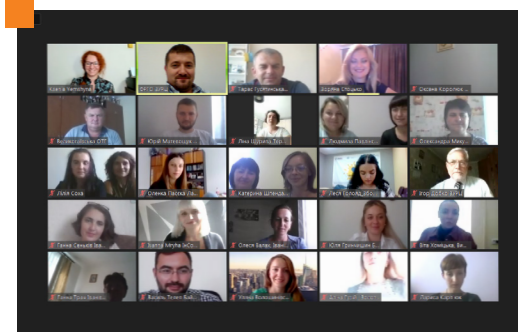
Протягом цього часу ми працювали з 18 територіальними громадами Тернопільської області і досягли значних успіхів:

- За підтримки ЗУРЦ створено 9 ГО та підсилено організаційний розвиток 5 ГО. І якщо на початках поява ГО була малопомітною для жителів громад, то з часом ГО стали активними учасниками громадського життя. Саме члени ГО проводять інформаційні кампанії про механізми громадської участі у громаді – заохочують жителів до створення та підписання електронних петицій та подання проєктів на громадські бюджети та голосування за них. Особливо діяльність ГО стала відчутною в період пандемії COVID-19, адже вони перші мобілізувались для вирішення потреб громад.
- ЗУРЦ сприяв створенню 9 Молодіжних рад у громадах та підтримав діяльність 5 Молодіжних рад. Саме Молодіжні ради стають активним двигуном розвитку своєї громади.
- У 14 громадах жителі користуються таким інструментом участі, як електронні петиції, а у 13 територіальних громадах працюють активно працюють громадські бюджети. Кількість поданих проєктів жителями громад на конкурс бюджету участі щороку зростає у геометричній прогресії.

- Для кожної з 18 територіальних громад розроблено Дорожні карти розвитку механізмів залучення.
- Проведено 84 інтеграційні заходи «влада-громада», які спрямовані на побудову «мостів» між місцевою владою та громадою та сприяють підвищенню рівня довіри громадян до місцевої влади.
- Реалізовано програму малих грантів з підтримки місцевих ініціатив для розвитку громад. Протягом періоду дії програми підтримано 35 місцевих ініціатив, з них 6 ініціатив у 2020 році. Досягненням цього року було і те, що 4 ініціативи реалізували Молодіжні ради. Ініціативи були спрямовані на створення молодіжних центрів, інформаційних онлайн ресурсів громади. Також створено Академію молодіжного лідерства у Лановецькій громаді та реалізовано соціальний проєкт «Гальорка Верхоставу» у Зборівській громаді, який спрямований на залучення людей з особливими потребами до активного життя в громаді, а також подолати стереотипи у ставленні до людей з інвалідністю.

Фіналом проєкту став wed good bye захід. Було багато спогадів і теплих емоцій. 18 громад-учасниць проєкту продемонстрували як змінилось їхнє життя з моменту впровадження проєкту в їхній громаді, обговорили виклики, що стоять на шляху розвитку громади та плани на майбутнє після завершення проєкту. А ще складали сценарій ✂ «Дорожніх карт» для громади. А по завершенню конкурсної кіно програми 🎬 відбулось нагородження громад - локальний Оскар 🏆

Ковбойки

Проект: «Ковбойки. Український дикий Захід» спрямований на покращення місцевого економічного розвитку а також активізацію туризму на території Новоміської ОТГ, що на Львівщині. Поєднання романтичного образу ковбоїв Дикого Заходу та традицій західно української етнографічної групи бойків, створює неповторну атмосферу для розвитку колоритного туризму.

Вже сьогодні проєкт, за фінансової підтримки ЄС, допомагає місцевим активістам втілювати у життя давні мрії про власну справу. На теренах проєкту другий рік успішно працює тепличне господарство «Полуничні пагорби», яке приймає гостей на екскурсії та частування. У тунельних парниках, завдовжки понад 1500 метрів, зріє соковита ягода. Тут вирощують 4 сорти полуниць: фурор, портоло, віваро та кабріло, кожен з яких особливий на смак та плодоносить від квітня до жовтня. Родина Бегеїв успішно керує господарством і потроху розширює діяльність. На території «Полуничних пагорбів» запрацювала інфрачервона суш-ка, що дозволило власникам самостійно виготовляти на продаж сушені овочі, фрукти, чаї та різноманітні види пастили. Крім того, родина облаштувала затишні кімнати, де можна зупинитися на відпочинок, зустріти вечір на романтичній терасі обіч будинку.

❖❖❖ український ❖❖❖ дикий захід

Село Нижня Вовча із появою проєкту стало центром молочної галузі в ОТГ, адже саме тут вправний господар Василь Медведюх започаткував свою ферму-сироварню «Молочне Ранчо». Сироварня налічує понад 18 корів, 3 казанів для варіння сиру і сотні метрів експлуатаційних площ. Тут виробляється екологічно чиста молочна продукція - свіже молоко, вершки, сметана, сир. У планах - запустити виробництво твердого сиру. До запровадження карантинних обмежень на сироварні відбувалися екскурсії, дегустації, проводились квести для дітей. Неподалік сироварні облаштована Долина Бобрів, зона відпочинку, що є частиною новоствореного екологічного маршруту Добромильщиною. На спекотний час року фермер планує запустити мануфактуру морозива, адже потрібно приносити радість і наймолодшим. Ферма відкрита до відвідин та успішно торгує продукцією, що виробляє.

Школа бойківської кухні пані Світлани Савки працює з 2019 року. До запровадження карантинних обмежень участь у майстер-класах встигли прийняти біля 5000 туристів. Завдяки гастрономічному талантові та невпинній енергії господині з Дешич щотижня успішно проводилися майстер-класи з випікання хліба і приготування страв бойківської кухні. Школа пані Савки виконує надважливу місію, оберігаючи давні рецепти і поширюючи бойківську культуру. Зараз Школа бойківської кухні приймає гостей за попередніми замовленнями на майстер-класи та дегустації.

Наріжним каменем проєкту є зелений туризм, основою якого є зелені садиби. Адже щоб відчувати колорит місцевості, відвідати всі локації та почастиватися місцевою гастрономією потрібно залишитися довше, аніж на день. В рамках проєкту уже працюють 4 садиби, одна з яких має корисний бонус. Мова йде про «Медову садибу», що в селі Комаровичі. У садибі є можливість насолодитися апітерапевтичними процедурами, на її території розташовані дві хатки із лежачками на вуликах. Тут можна відпочити від міського галасу і отримати свою дозу релаксу та антистресу. Садиби активно приймають відвідувачів.

В рамках проєкту працює Школа місцевого економічного розвитку. Під час семінарів та вебінарів місцеві мешканці та інші слухачі Школи мають змогу отримати необхідні знання для започаткування власної справи. Щотижня школа залучає експертів у цікавих для активістів галузях. Бібліотека із бізнес-літературою завжди доступна для бажаючих. Школа успішно закладає основи підприємницького мислення у місцевих, які потім зважуються на відкриття власних бізнесів. За останній рік було проведено більше 30 вебінарів на різноманітні теми, а також локдаун-конференцію «Місцевий економічний розвиток у часи пандемії». Усі відеоматеріали Школи доступні онлайн, на каналі проєкту у соцмережі Youtube.

український дикий захід

Завдяки проєкту створено мережу цікавих туристичних локацій по всій території Новоміської ОТГ: відпочинкову зону біля озера у Долині Бобрів, оглядовий майданчик біля головного європейського Вододілу, фотозону “Ковбойки-Голівуд”, парк розваг “Cowboyky” де проводяться масові розважальні заходи “Ковбойківські Вікенди”, під час яких можна проїхатися на справжній бричці, постріляти на стрільбищі і навіть «помити золото». Розроблені різноманітні туристичні тематичні маршрути, у тому числі і вело, для яких можна взяти велосипед в оренду у спеціально створеному прокаті. Туристів також запрошують познайомитися з бьордвочінгом, пройти екскурсії та квести.

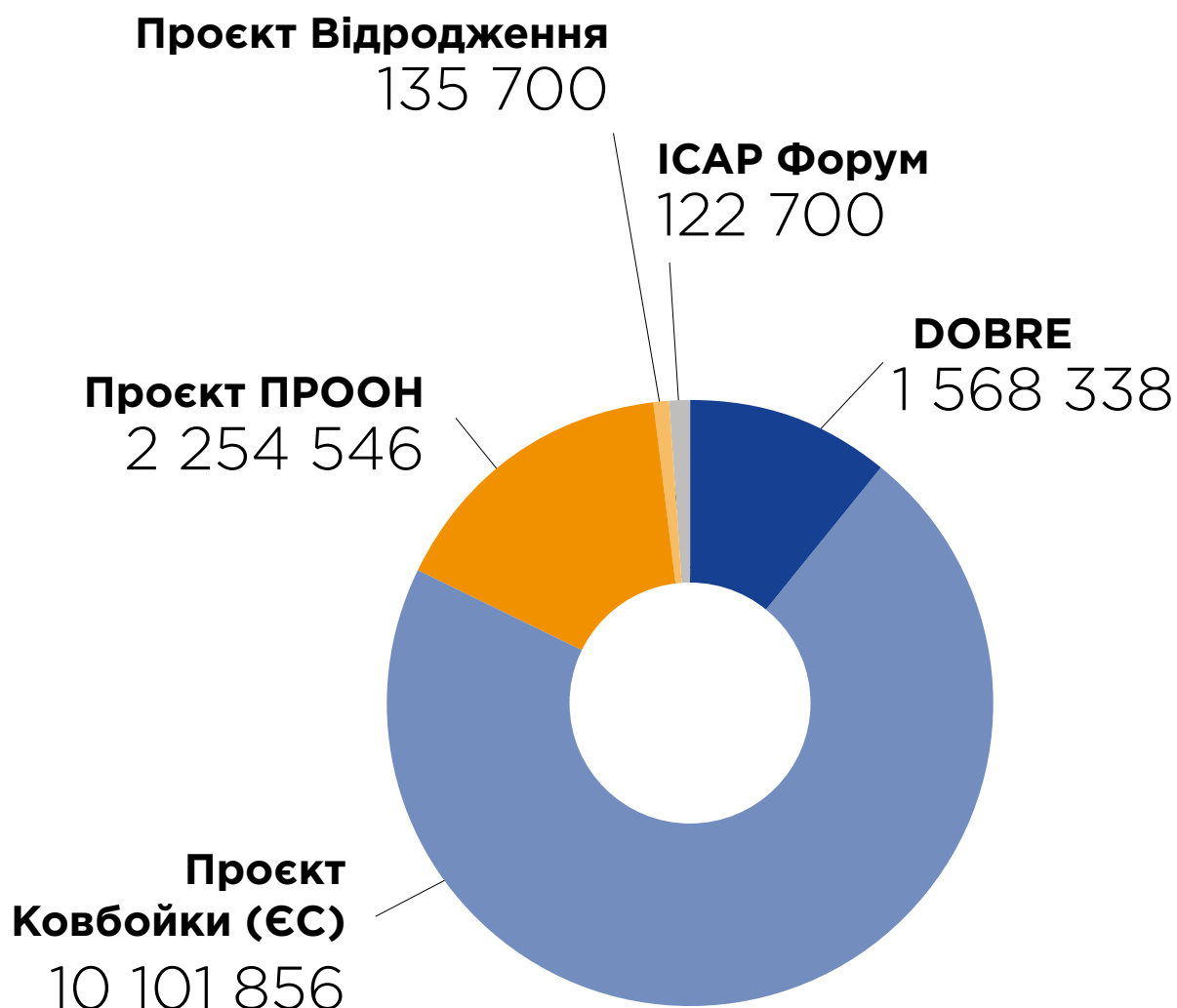

cowboyky.ua

Фінансові показники 2020

Надходження та витрати ЗУРЦ у 2020 році:
Всього 14 183 140 грн.

Контакти

вул. Лисенка, 21 (1-ий поверх)
м. Львів, Україна, 79000

т. (032) 297-66-24, (032) 297-68-13

office@zurc.org
www.zurc.org